

Studieordning 2011

De pædagogiske fag

De pædagogiske fag beskæftiger sig med lærerens arbejde, med undervisning, opdragelse og læring i skolen. Der anlægges såvel et analytisk som et handlingsrettet blik på pædagogisk virksomhed. Psykologis særlige fokus er viden, begreber, teorier om børns og unges læring, udvikling og sociale samspil.

Pædagogiks særlige fokus er viden, begreber og teorier om undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation i en samfundsmæssig sammenhæng.

Almen didaktiks særlige fokus er viden, begreber, teorier om planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning i skolen.

Almen didaktik (3. studieår), psykologi (1. studieår) og pædagogik (2. studieår) bidrager med fagenes særlige perspektiver og kompetenceområder i samarbejde om følgende fire temaer:

Skole-hjemsamarbejde

Målet er at udvikle og øve kompetencerne til et samarbejde, der har elevens skolegang og læring i fokus. Indholdet er teorier, forskning og erfaringer vedrørende forældremøder, kommunikation i ordinære og særlige skole-hjem samtaler, det løbende samarbejde, samarbejdets juridiske grundlag og udfordringer i et samarbejde med forældre, der har forskellige sociale, økonomiske og kulturelle udgangspunkter.

Elever med anden etnisk baggrund end dansk

Målet er at udvikle den studerendes kompetencer til at undervise i den kulturelt mangfoldige folkeskole. Indholdet er kulturteorier, teorier og forskning om identitetsudvikling og læring hos børn og unge med forskellig social og kulturel baggrund. Den studerende skal arbejde med teorier om flerkulturel baggrund, om social integration og kulturmøder samt med interkulturel pædagogik.

Klasserumsledelse

Målet er at udvikle kompetence til ledelse af grupper af børn. Indholdet er teorier om magt, etik og asymmetriske relationer, ligesom teorier om individ og fællesskab, kommunikation og rammesætning indgår.

Specialpædagogiske problemstillinger

Målet er at udvikle kompetence til at skabe, vedligeholde og lede et inkluderende fællesskab også for de særligt udsatte elever i folkeskolen. Indholdet er viden, begreber og teorier om specialpædagogikkens formål og betydning for læring, dannelse og social integration, om undervisningsdifferentiering og om vejledning samt metoder til identificering af forhold, der opretholder uhensigtsmæssige reaktioner og handlinger samt iagttagelse, beskrivelse og analyse af samspil og udviklingsmuligheder.

Studieordning 2011

Almen didaktik

Fagets identitet

Faget giver grundlag for lærerens praksis med at udarbejde planer for, gennemføre og vurdere undervisning.

Lærerens tværprofessionelle kompetencer står centralt i faget, særligt i forhold til lærernes samarbejde om at planlægge og gennemføre undervisningen med fokus på kontinuitet, progression og variation for den enkelte elev og gruppen af elever.

Den almene didaktik behandler spørgsmål og problemstillinger vedrørende undervisning i et generelt perspektiv og på tværs af forskellige skolefags fagdidaktikker. Faget giver således et grundlag for en samlende og syntesedannende forståelse af lærerens virke i skolen.

Faget arbejder derfor med at fremme den studerendes almene didaktiske kompetencer til sammenligning, samarbejde, differentiering, udvikling og ledelse af undervisning.

Mål

Det overordnede mål er, at den studerende tilegner sig teoretisk indsigt og praktiske kompetencer til at beskrive, analysere og vurdere undervisningspraksis, samt selvstændigt og i et samarbejde med elever og kolleger at træffe og begrunde valg i forbindelse med at planlægge, gennemføre og evaluere undervisning, under hensyntagen til kompleksiteten i praksis og med skolens samlede opgave for øje.

Målet er således, at den studerende opnår kompetencer til

- a) at analysere skolens formål, mål og indholdsbestemmelser for såvel egne linjefag som for andre fag som grundlag for at udarbejde en sammenhængende undervisning, der sikrer en bred flerfaglig progression i relation til en gruppe af elever og for at indgå i undervisning, hvor tværgående emner og problemer er i centrum,
- b) at anvende didaktisk forskning i forbindelse med planlægning, udførelse og evaluering af undervisning,
- c) at iagttage, analysere og vurdere elevens kompetencer på tværs af fag og i lyset af elevens alsidige udvikling,
- d) at beskrive, analysere og vurdere undervisningspraksis og elevens læring, med henblik på at opstille problemstillinger for skolens udvikling,
- e) at anvende IT som didaktisk redskab i forbindelse med forberedelse og udførelse af undervisning,
- f) at sammentænke skolens almene bestemmelser om differentiering, elevmedbestemmelse, projektarbejde og evaluering med bestemmelserne for de enkelte fag med henblik på at udarbejde planer, gennemføre og evaluere undervisning for en elevgruppe,
- g) at kunne forholde sig kritisk undersøgende og udviklende til didaktiske kategorier som mål, indhold, metoder, arbejdsmønstre og evaluering, og dermed forholde sig til forskellige opfattelser af, hvordan læseplaner kan konstrueres,
- h) at samarbejde med kolleger om at udarbejde fælles faglige og pædagogiske mål, fælles indhold og fælles former for undervisningen af elever,

Studieordning 2011

- i) at samarbejde med eleven og gruppen af elever med blik for elevens perspektiv og meningskab i undervisningen og
- j) at rammesætte og lede undervisning og læreprocesser på et demokratisk grundlag.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Indholdet er:

- a) Didaktiske udfordringer på samfundsniveau, på organisationsniveau, på relationsniveau og på individniveau med henblik på at beskrive, analysere og udvikle undervisning.
- b) Iagttagelse, beskrivelse, analyse og vurdering af undervisning på grundlag af kriterier for god undervisning og på grundlag af forsknings- og erfaringsbaseret viden i et udviklingsorienteret perspektiv.
- c) Skolens lovgrundlag, fag- og tværfaglighedsforståelser, undervisnings- og læringssyn.
- d) Viden om lærerens didaktiske ledelse og rammesætning af undervisningens praksis, herunder forholdet mellem lærer- og elevstyring.
- e) Forskellige undervisnings- og arbejdsformer: Klasseundervisning, gruppearbejde, tema- og emnebaseret undervisning, værkstedsundervisning og projektarbejde.
- f) Forskellige måder at organisere undervisning af elever og læreres arbejde, herunder brugen af it som arbejds- og kommunikationsredskab.
- g) Samarbejde med elever om mål, indhold og arbejdsformer på grundlag af viden om deres forudsætninger og potentialer.
- h) Didaktiske teorier om mål, indhold og læseplaner, undervisnings- og arbejdsformer, evaluering, undervisningsdifferentiering og medbestemmelse.
- i) Planlægning og evaluering af undervisning i et kollegialt samarbejde, herunder udarbejdelse af elev-, undervisnings- og årsplaner.

Indhold

Indholdet udvælges på en sådan måde,

- At kravene i bekendtgørelsen opfyldes
- At de studerende får mulighed for at opfylde fagets mål og
- At de studerende får mulighed for at arbejde med fagets centrale kundskabs- og færdighedsområder.

Studie- og læringsformer

Fagets centrale temaer studeres i organisationsformer, der:

- Fremmer den studerendes aktive deltagelse i undervisningen
- Fremmer læringssituationer, hvor den studerende skal påtage sig et læringssansvar for den konkrete undervisning og studieaktiviteter
- Udfordrer den studerendes personlighed som lærer
- Gør det muligt, at den studerende indgår i forpligtende samarbejdsforhold (studiegrupper),

Evaluering

Faget inddrager evaluering som fagligt fokus både som en proces, hvor undervisningen løbende justeres samt som sikring af undervisningens resultat. Evaluering som tema perspektiveres desuden til folkeskolens evalueringsarbejde.

Studieordning 2011

Studiekompetencer og bachelorprojektet

Der arbejdes i faget almen didaktik med evaluering og empiriindsamling som en central metode i lærerens professionskompetence. Dette aspekt indgår som en del af den projektor organiserede praktik og foregår i samarbejde med liniefagene og sigter endvidere mod bachelorprojektet.

Samspil med praktik og andre fag.

I faget almen didaktik arbejdes der med den studerendes planlægning, gennemførelse og efterbehandling af praktikken i samarbejde med relevante liniefag.

Faget medvirker til den studerendes skriftliggørelse af praktikkens forberedelse samt til praktikrapporten i den studerendes efterbehandling af et eller flere fokuspunkter fra praktikken. Den projektor organiserede praktik og studieordningen for praktikken udgør et centralt grundlag for faget i tilknytning til den studerendes praktikforløb, ligesom forholdet mellem fagdidaktik og almindidaktik belyses i samarbejdet med den studerendes liniefag.

Praktikkens forskellige dokumenter kan samles i en elektronisk portefølje, der sammen med en elektronisk konference under praktikopholdet med muligheder for kommunikation og refleksion over praktikkens temaer, udgør grundlaget for stillingtagen til IKT som didaktisk redskab.

Deltagelsespligt

Formålet med deltagelsespligten er, at den studerende tager ansvar for egen læring og progression i læring inden for faget.

Deltagelsespligten opfyldes ved:

- At forberede, planlægge og gennemføre fremlæggelse eller undervisning af medstuderende på holdet mindst én gang
- At skriftliggøre planlægningsovervejelser i forbindelse med praktikken med udgangspunkt i en didaktisk model. Dette sker i samarbejde med et eller flere af den studerendes aktuelle liniefag.
- I forlængelse af praktikperioden skriver den studerende en praktikrapport, hvor et eller flere fokuspunkter fra praktikken efterbehandles under anvendelse af didaktiske - og faglige teorier. Dette sker i samarbejde med den studerendes aktuelle liniefag.

Til den fælles undervisning i forbindelse med praktikkens opgaver er der mødepligt. Omfang mv. aftales på holdet.

Eksamen og mundtlig prøve

Den studerende skal, for at kunne indstille sig til prøve, aflevere mindst fire begrundede problemstillinger, der tilsammen dækker mål og CKF, og som er godkendt af læreren i faget som grundlag for lodtrækning til prøven.

Mundtlig prøve

Den studerende udarbejder en skriftlig opgave på maks. 5 sider på baggrund af lodtrækning mellem de godkendte problemstillinger. Opgaven afleveres en uge efter, at den studerende har fået meddelt resultat af lodtrækningen.

Opgaven danner udgangspunkt for den mundtlige prøve, men bedømmelsen foretages alene på grundlag af den mundtlige prøve.

Eksaminationstid: 30 minutter.

Studieordning 2011

De pædagogiske fag

De pædagogiske fag beskæftiger sig med lærerens arbejde, med undervisning, opdragelse og læring i skolen. Der anlægges såvel et analytisk som et handlingsrettet blik på pædagogisk virksomhed. Psykologis særlige fokus er viden, begreber, teorier om børns og unges læring, udvikling og sociale samspil.

Pædagogiks særlige fokus er viden, begreber og teorier om undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation i en samfundsmæssig sammenhæng.

Almen didaktiks særlige fokus er viden, begreber, teorier om planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning i skolen.

Almen didaktik (3. studieår), psykologi (1. studieår) og pædagogik (2. studieår) bidrager med fagenes særlige perspektiver og kompetenceområder i samarbejde om følgende fire temaer:

Skole-hjemsamarbejde

Målet er at udvikle og øve kompetencerne til et samarbejde, der har elevens skolegang og læring i fokus. Indholdet er teorier, forskning og erfaringer vedrørende forældremøder, kommunikation i ordinære og særlige skole-hjemsamtaler, det løbende samarbejde, samarbejdets juridiske grundlag og udfordringer i et samarbejde med forældre, der har forskellige sociale, økonomiske og kulturelle udgangspunkter.

Elever med anden etnisk baggrund end dansk

Målet er at udvikle den studerendes kompetencer til at undervise i den kulturelt mangfoldige folkeskole. Indholdet er kulturteorier, teorier og forskning om identitetsudvikling og læring hos børn og unge med forskellig social og kulturel baggrund. Den studerende skal arbejde med teorier om flerkulturel baggrund, om social integration og kulturmøder samt med interkulturel pædagogik.

Klasserumsledelse

Målet er at udvikle kompetence til ledelse af grupper af børn. Indholdet er teorier om magt, etik og asymmetriske relationer, ligesom teorier om individ og fællesskab, kommunikation og rammesætning indgår.

Specialpædagogiske problemstillinger

Målet er at udvikle kompetence til at skabe, vedligeholde og lede et inkluderende fællesskab også for de særligt udsatte elever i folkeskolen. Indholdet er viden, begreber og teorier om specialpædagogikkens formål og betydning for læring, dannelse og social integration, om undervisningsdifferentiering og om vejledning samt metoder til identificering af forhold, der opretholder uhensigtsmæssige reaktioner og handlinger samt iagttagelse, beskrivelse og analyse af samspil og udviklingsmuligheder.

Studieordning 2011

Psykologi

Fagets identitet

Psykologi i læreruddannelsen har særlig fokus på viden, begreber og teorier om børns og unges udvikling, læring, socialisation og sociale samspil i relation til skolen. Faget sætter endvidere fokus på den studerendes udvikling.

Centralt i faget står pædagogisk psykologi, hvor kompetencer vedrørende læreprocesser, kommunikation, professionelle relationer, iagttagelse, samarbejde og procesledelse står i centrum.

Det psykologiske perspektiv anlægges med det dobbeltsigte at gøre det muligt for den studerende at tilegne sig indsigt i og forståelse af børn og unge i forskellige sammenhænge og udvikle begrundede handlemuligheder i forhold hertil.

Mål

Målet er, at den studerende tilegner sig kompetence til at varetage undervisning og medvirke til børns og unges faglige, personlige, sociale læring og udvikling.

Den studerende skal således opnå kompetencer til

- a) at tilegne sig viden og forståelse af centrale dele af psykologiens begreber og teoridannelser og deres anvendelse i skolesammenhæng,
- b) at udvikle kompetencer til at handle på individniveau, på relationsniveau, på organisationsniveau,
- c) at erhverve sig forståelse af menneskets mangesidige livssammenhænge, virkelighedsopfattelser og udviklingsvilkår,
- d) at kunne bruge sin indsigt i børns og unges læring og udvikling og i kommunikation og vejledning til varetagelse af undervisning, til håndtering af mangfoldighed og konflikt og til samarbejde med aktører i elevens forskellige livsrum og
- e) at tilegne sig viden og forståelse af betydningen af egen indsats samt kunne evaluere konsekvenserne af egne handlinger.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Indholdet er:

- a) Metateoretiske forudsætninger for vurdering af psykologiens anvendelsesområder i lærervirksomhed.
- b) Børns og unges sociale, kognitive og emotionelle udvikling.
- c) Personlighedsudvikling – identitet, subjekt og selv.
- d) Sociale relationer – gruppeprocesser, konflikthåndtering, lærer-elev og elev-elev relationen og klasseledelse.

Studieordning 2011

- e) Læring, kundskab og kompetence.
- f) Socialisation og interkulturel psykologi.
- g) Pædagogisk-psykologisk vejledning.
- h) Kommunikation og samarbejde.
- i) Iagttagelse af samspil i undervisning og beskrivelse af elevers læringspotentialer.

Indhold

- herunder studie- og læringsformer

Undervisningsindholdet udvælges på en sådan måde,

- at kravene i bekendtgørelsen opfyldes,
- at de studerende får mulighed for at opfylde fagets mål, og
- at de studerende får mulighed for at arbejde med fagets centrale kundskabs- og færdighedsområder.

Der arbejdes med fagets centrale temaer i organisations- og arbejdsformer, der:

- fremmer den studerendes aktive deltagelse i undervisningen,
- fremmer læringssituationer, hvor den studerende skal påtage sig et læringsansvar for den konkrete undervisning og studieaktiviteter,
- udfordrer den studerendes personlighed som lærer,
- gør det muligt, at den studerende indgår i forpligtende samarbejds-forhold (studiegrupper), for derved at skabe grundlag for den reflekterende studerende/lærer.

Gennem studier i udvalgte temaer øves den studerende i psykologisk analyse, refleksion og vurdering mhp. at udvikle teoretisk begrundede holdnings- og handlingsvalg inden for almen lærervirksomhed.

Udsatte børn

I faget arbejdes der med de særlige forhold, der gør sig gældende i relation til udsatte børn, og herunder socialpsykologiske teorier mhp. at fremme inkluderende fællesskaber.

Samspil med praktik og andre fag

Psykologifagets CKF'er vedrørende børn og unges udvikling, sociale relationer, kommunikation og samarbejde samt iagttagelse af samspil i undervisningen står i nær forbindelse med praktikkens indhold på 1. årg. Forberedelsen og efterbehandlingen af praktikken kan ske i samspil med disse områder mhp. at kvalificere de studerendes evne til at reflektere over lærerrollens pædagogiske og personlige dimensioner.

Faget indgår i en bredere sammenhæng med læreruddannelsen øvrige fag, og der er mulighed for tværfaglige samarbejder, hvor psykologi kan bidrage med sine særlige perspektiver på bl.a. udvikling, læring og kommunikation.

Studieordning 2011

Fagets bidrag til professionsbachelorprojektet

Den studerende skal faget tilegne sig viden og forståelse af centrale dele af psykologiens begreber og teoridannelser samt opøve evne til at reflektere over deres anvendelse i en skolesammenhæng. Den studerende skal i forløbet desuden udvikle færdigheder i, mundtligt og skriftligt, at formidle faglige problemstillinger.

Informations- og kommunikationsteknologi

I studiet indgår videndeling på det lokale konferencesystem samt brug af ikt ved studerendes undervisning af medstuderende.

Forskningsresultater og innovation, internationale emner

I studiet inddrages resultater af nationale og internationale forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejder, som kan bidrage til udvikling og anvendelse af ny professionel viden.

Evaluerig

Der foregår løbende evalueringer af den studerendes faglige og personlige udbytte af undervisningen.

Deltagelsespligt

Med henblik på at fremme faglig fordybelse, systematisk selvvirksomhed og samarbejde i tilknytning til undervisningen arbejdes der med forskellige opgaver, som f.eks.

- at forberede, planlægge og gennemføre fremlæggelse eller undervisning af medstuderende på holdet
- at udarbejde et skriftligt studieprodukt i relation til faget

Eksamen og mundtlig prøve

Den studerende skal, for at kunne indstille sig til prøve, aflevere mindst fire begrundede problemstillinger, der tilsammen dækker mål og CKF, og som er godkendt af læreren i faget som grundlag for lodtrækning til prøven.

Mundtlig prøve

Den studerende udarbejder en skriftligt opgave på maks. 5 sider på baggrund af lodtrækning mellem de godkendte problemstillinger. Opgaven afleveres en uge efter, at den studerende har fået meddelt resultatet af lodtrækningen.

Opgaven danner udgangspunkt for den mundtlige prøve, men bedømmelsen foretages alene på grundlag af den mundtlige prøve.

Eksaminationstid: 30 minutter.

Studieordning 2011

De pædagogiske fag

De pædagogiske fag beskæftiger sig med lærerens arbejde, med undervisning, opdragelse og læring i skolen. Der anlægges såvel et analytisk som et handlingsrettet blik på pædagogisk virksomhed.

Psykologis særlige fokus er viden, begreber, teorier om børns og unges læring, udvikling og sociale samspil.

Pædagogiks særlige fokus er viden, begreber og teorier om undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation i en samfundsmæssig sammenhæng.

Almen didaktiks særlige fokus er viden, begreber, teorier om planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning i skolen.

Pædagogik (2. studieår), Almen didaktik (3. studieår) og psykologi (1. studieår) bidrager med fagenes særlige perspektiver og kompetenceområder i samarbejde om følgende fire temaer:

Skole-hjemsamarbejde

Målet er at udvikle og øve kompetencerne til et samarbejde, der har elevens skolegang og læring i fokus. Indholdet er teorier, forskning og erfaringer vedrørende forældremøder, kommunikation i ordinære og særlige skole-hjemsamtaler, det løbende samarbejde, samarbejdets juridiske grundlag og udfordringer i et samarbejde med forældre, der har forskellige sociale, økonomiske og kulturelle udgangspunkter.

Elever med anden etnisk baggrund end dansk

Målet er at udvikle den studerendes kompetencer til at undervise i den kulturelt mangfoldige folkeskole. Indholdet er kulturteorier, teorier og forskning om identitetsudvikling og læring hos børn og unge med forskellig social og kulturel baggrund. Den studerende skal arbejde med teorier om flerkulturel baggrund, om social integration og kulturmøder samt med interkulturel pædagogik.

Klasserumsledelse

Målet er at udvikle kompetence til ledelse af grupper af børn. Indholdet er teorier om magt, etik og asymmetriske relationer, ligesom teorier om individ og fællesskab, kommunikation og rammesætning indgår.

Specialpædagogiske problemstillinger

Målet er at udvikle kompetence til at skabe, vedligeholde og lede et inkluderende fællesskab også for de særligt udsatte elever i folkeskolen. Indholdet er viden, begreber og teorier om specialpædagogikkens formål og betydning for læring, dannelse og social integration, om undervisningsdifferentiering og om vejledning samt metoder til identificering af forhold, der opretholder u hensigtsmæssige reaktioner og handlinger samt iagttagelse, beskrivelse og analyse af samspil og udviklingsmuligheder.

Studieordning 2011

Pædagogik

Fagets identitet

Pædagogik i læreruddannelsen anskuer analytisk og handlingsrettet undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation med henblik på at identificere, analysere og vurdere pædagogiske grundspørgsmål, dilemmaer og konflikter, der vedrører elevens udvikling mod myndighed, inden for en historisk, social, kulturel og politisk-institutionel ramme og at tage fagligt begrundede initiativer.

Mål

Målet er, at den studerende bliver i stand til kritisk og konstruktivt

- a) at analysere og vurdere undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation ved hjælp af begreber, teorier, forskningsresultater og iagttagelser,
- b) at diskutere og begrunde professionel stillingtagen til pædagogiske opgaver, som de fremtræder i skolen og samfundet,
- c) at samtale og samarbejde med elever, forældre, ledelse og kolleger om realisering af skolens mål,
- d) at løse undervisnings- og opdragelsesopgaver underlagt norm- og værdikonflikter,
- e) at medvirke til, analysere og vurdere pædagogiske undersøgelser og forskning samt udarbejde fagligt begrundede løsninger på basis heraf og
- f) at vurdere inddragelsen af informationsog kommunikationsteknologien i undervisning og andre pædagogiske praksisformer.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fagets indhold er pædagogiske grundantagelser, teorier og begreber angående undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation.

Læreropgaven i aktuel og historisk belysning

- a) Pædagogiske ideer i et historisk, samfundsmæssigt forandringsperspektiv.
- b) Folkeskolens funktion, organisation samt lov- og værdigrundlag i aktuel og historisk, national og international belysning.
- c) Enhed og differentiering – det politiske, sociale og kulturelle grundlag for folkeskolens og alternative skoleformers udvikling.
- d) Den undervisningsmæssige betydning af elevernes forskellige socialisering i samfundet.
- e) Forståelser af dannelsesopgaven i folkeskolen i det moderne samfund.

Studieordning 2011

Udøvelsen af læreropgaven

- a) Pædagogiske dilemmaer og værdikonflikter. b) Pædagogiske myndighedsrelationer, klasseledelse og elevmedbestemmelse.
- c) Folkeskolens opgaver over for børn med forskellig social, etnisk og kulturel baggrund.
- d) Lærerens og skolens socialpædagogiske opgaver.
- e) Lærerens og skolens specialpædagogiske opgaver.
- f) Folkeskolens samarbejde med forældrene.
- g) Lærerens juridiske og etiske forpligtelser.
- h) Læreren som magtudøver, dialogpartner og omsorgsgiver.

Indhold:

Undervisnings indhold udvælges på en sådan måde

- At kravene i bekendtgørelsen opfyldes
- At de studerende får mulighed for at opfylde fagets mål, og
- At de studerende får mulighed for at arbejde med fagets centrale kundskabs- og færdighedsområder

Arbejdsformer:

Fagets centrale temaer studeres under forhold, der genspejler og reflekterer folkeskolens arbejdsformer, herunder:

- Kvalificerer den studerendes pædagogiske handlekompetence (pædagogisk takt)
- Fremmer den studerendes aktive deltagelse i undervisningen
- Fremmer læringssituationer, hvor den studerende skal påtage sig ansvar for den konkrete undervisning.
- Udfordrer den studerendes lærerpersonlighed
- Gør det muligt, at den studerende indgår i forpligtende samarbejdsforhold.
- Giver mulighed for, at den studerende gennemfører evalueringer af egen læreproces.
- Giver mulighed for at opøve kreative og innovative pædagogiske kompetencer
- Giver mulighed for, at IKT integreres i studiet.

De valgte temaer gennemarbejdes med varierende undervisnings- og arbejdsformer, som vægter det analyserende, vurderende, diskuterende med henblik på at identificere og begrunde stillingtagen til pædagogiske dilemmaer og kompleksiteter.

Der foregår løbende evalueringer af den studerendes faglige og personlige udbytte af undervisningen.

Et af fagets kommunikationsfelter bliver holdets it-konference for lærere og studerende, hvor relevante oplysninger udveksles.

Studieordning 2011

Samarbejde med praktik og andre fag

Pædagogiske grundantagelser, teorier og begreber angående undervisning, dannelse, uddannelse, opdragelse og socialisation lægger op til tvær- og professionsfagligt samarbejde med andre liniefag og praktik.

Feltets læreropgaver og udøvelse af disse kan således forholdes til praktik og medvirke til at belyse pædagogikkens teori og praksis. Forberedelse og efterbehandling af praktik kan spille sammen med fagets handlingsrettede og analytiske forståelse med henblik på at identificere, analysere og vurdere pædagogiske grundspørgsmål samt at bidrage til den studerendes opnåelse af handlekompetence - pædagogisk takt.

Gennemførelse, analyse og vurdering af nationale og internationale pædagogiske undersøgelser og forskning kan gennemføres selvstændigt eller i samarbejde med praktik og eller liniefag.

Studiekompetencer og fagets bidrag til professionsbachelorprojektet:

Undervisningen skal give den studerende mulighed for at udvikle kompetence til humanvidenskabelig analyse og fortolkning, analytisk- og kildekritisk læsning og akademisk skrivning.

Undervisningen skal give den studerende mulighed for at opøve reflektiv tænkning og evne til mundtligt og skriftligt at beskrive et givent professionsfagligt emnes kompleksitet i spændingsfeltet mellem teori og praksis. Den studerende øver sig i at beskrive det konkretes relation til det abstrakte og det almenes relation til det specifikke.

Deltagelsespligt (Ud over de generelle regler)

Med henblik på at fremme faglig fordybelse, systematisk selvvirksomhed og samarbejde i tilknytning til undervisningen arbejdes der med forskellige opgaver, som f.eks.

- at forberede, planlægge og gennemføre fremlæggelse eller undervisning af medstuderende på holdet
- at udarbejde et skriftligt studieprodukt i relation til faget

Eksamen og mundtlig prøve

Den studerende skal, for at kunne indstille sig til prøve, aflevere mindst fire begrundede problemstillinger, der tilsammen dækker mål og CKF, og som er godkendt af læreren i faget som grundlag for lodtrækning til prøven.

Mundtlig prøve

Den studerende udarbejder en skriftligt opgave på maks. 5 sider på baggrund af lodtrækning mellem de godkendte problemstillinger. Opgaven afleveres en uge efter, at den studerende har fået meddelt resultatet af lodtrækningen.

Opgaven danner udgangspunkt for den mundtlige prøve, men bedømmelsen foretages alene på grundlag af den mundtlige prøve.

Eksaminationstid: 30 minutter.

Kristendomskundskab/livsoplysning/medborgerskab

Fagets identitet

Kristendomskundskab/livsoplysning/medborgerskab er et alment lærerqualificerende fag, der anskuer dannelses- og værdispørgsmål ud fra sammenhængen mellem en religionsfaglig, en idéhistorisk og en medborgerskabsrettet synsvinkel. På tværs af fagets centrale kundskabs- og færdighedsområder arbejdes der med forskellige menneske- og samfundssyn og deres betydning for den pædagogiske praksis i skolen.

Mål

Målet er, at den studerende tilegner sig kompetencer i

- a) at forholde sig til kristendommens og andre livsanskuelsers betydning for værdigrundlaget i en europæisk og en dansk kultursammenhæng,
- b) at forholde sig til skolens dannelsesopgave over for eleven som individ, borger i Danmark og i verden,
- c) at forberede skolens elever til at tage del i et samfund med ligeværd, åndsfrihed og folkestyre og
- d) at udvikle elevernes kritiske sans og mulighed for at tage stilling og handle i mødet med nye udfordringer samt at lære dem at leve sammen med respekt for hinandens værdier og normer.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

De tre indholdsområder belyser gensidigt hinanden

Religion og kultur

Indholdet er:

- a) Kristendommens fortællinger, grundbegreber og virkningshistorie med vægt på danske forhold.
- b) Jødedommen og islam som europæiske minoritetsreligioner. c) Religion og menneskerettigheder i et kulturmøde- og skoleperspektiv.
- d) Forholdet mellem religion, kultur og politik i aktuel belysning.
- e) Evangelisk-luthersk kristendoms betydning for demokrati, velfærdsstat og skole i Danmark.

Idéhistorie og etik

Indholdet er:

- a) Den europæiske humanistiske tradition fra antikken over renæssancen til oplysningstiden og frem til nutiden, herunder ideen om menneskerettigheder.
- b) Moderniserings- og sekulariseringsprocesser som baggrund for skolens virke.
- c) Ethiske grundbegreber og deres betydning for skolens dannelsesidealer, herunder en vurdering af religiøse, kulturelle, etiske og eksistentielle spørgsmål i brydningen mellem tradition og modernitet samt i mødet med andre kulturer.
- d) Religions- og kulturmødet i skolen i et dannelsesteoretisk perspektiv.
- e) Centrale værdier af betydning for demokratisk medborgerskab, for eksempel tolerance, myndighed, lighed, frihed og broderskab.

Demokrati og medborgerskab

Indholdet er:

- a) Demokrati og medborgerskab i idéhistorisk perspektiv.
- b) Forskellige former for retsligt, politisk, socialt og kulturelt borgerskab.

- c) Identitetsmæssige aspekter af medborgerskab, herunder kulturelle, religiøse og eksistentielle. d) Den samfundsmæssige og politisk historiske baggrund for folkeskolens demokratiske dannelsesopgave.
- e) Ethiske problemstillinger og dilemmaer i tilknytning til undervisning i demokratisk medborgerskab.
- f) Medborgerskab i skolen: Som et fag, som dimension i forskellige fag og som grundlag for skolens kultur.

It og den virtuelle verden

Indholdet er:

- a) It som mødested for kulturel udveksling og udvikling af medborgerskab.

Indhold

Undervisningsindholdet lægger sig tæt op ad fagbeskrivelsen. Der vil således på baggrund af den nyeste udvikling inden for fagområdet blive arbejdet på et varieret materialegrundlag med henblik på at opfylde alle de centrale kundskabs- og færdighedsområder.

Arbejdet foregår i tværgående studieforløb (mindst 4) for at understrege fagets alment lærerqualificerende sigte samt under stadig hensyntagen til skolens overordnede dannelsesopgave, som er omdrejningspunkt for faget.

Den daglige undervisning foregår under inddragelse af varierede studie- og arbejdsformer. Valg af studieforløb, arbejdsformer, emner, tekster og materialer samt vægtningen af det enkelte område sker i et samarbejde mellem de studerende og læreren.

Undervisningen og studiet sker i et samspil med fællesfaget praktiks CKF'er første studieår og foregår tillige på en sådan måde, at de studerendes studiekompetencer udvikles i videst muligt omfang.

Deltagelsespligt, produktkrav og evaluering

Der udarbejdes i alt 4 studieprodukter i tilknytning til 4 studieforløb.

- To af studieprodukterne har karakter af en selvstændig opgave med et omfang på 5 sider à 2600 anslag. Opgaven, der udarbejdes i grupper, omhandler en problemstilling i det aktuelle forløb og udarbejdes som led i udviklingen af de ovennævnte studiekompetencer for første studieår. Emne aftales mellem lærer og studerende, idet en godkendt problemformulering danner udgangspunkt for den skriftlige fremstilling.
- De to øvrige studieprodukter kan efter aftale være en synopsis over et forløb eller en rapportering om det væsentlige indhold i det aktuelle forløb, set fra den studerendes perspektiv. Hvert af disse to studieprodukter sker i tilknytning til det forløb, den vedrører. Både synopsis og rapport tager afsæt i en problemstilling, der udvælges efter aftale mellem studerende og læreren. Omfanget er fra 2-3 sider à 2600 anslag.
- Efter aftale mellem den enkelte studerende og underviser kan det ene af studieprodukterne veksles til en multimedie/mundtlig rapportering for holdet af et omfang på ca. tyve minutter. Den mundtlige

Studieordning 2011

rapporterings problemstilling, litteraturliste og disposition offentliggøres på Studienet inden afviklingen.

De fire studieprodukter evalueres og godkendes i et samarbejde mellem de(n) studerende og underviser på en måde, der fremmer den enkelte studerendes refleksioner over egne og andres læreprocesser og tillige understøtter kritisk selvrefleksion.

Eksamen og mundtlig prøve

Den studerende skal, for at kunne indstille sig til prøve, aflevere mindst fire studieprodukter, der tilsammen dækker fagets mål og CKF, og som er godkendt af underviser i faget som grundlag for lodtrækning til prøven.

Den studerende udarbejder en skriftlig opgave på max. 5 sider. Opgaven danner udgangspunkt for den mundtlige prøve; men bedømmelsen foretages alene på grundlag af den mundtlige prøve.

Eksaminationstid: 30 minutter.